

Socialförvaltningen
Hanna Röngren
0171625637
hanna.rongren@enkoping.se

Socialnämnden

Granskning av förslag till översiktsplan - Enköpings kommun

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Socialnämnden ställer sig bakom förslaget till översiktsplan och överlämnar nedanstående synpunkter till Tekniska nämnden

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden har tagit del av förslaget till Enköpings kommun nya Översiktsplan 2040. Översiktsplanen visar riktningen för samhällsutvecklingen i syfte att uppnå kommunens övergripande vision. Planen ska bidra till goda livsmiljöer för befintliga och nyttillkomna kommuninvånare.

Förslaget på Översiktsplan 2040 fokuserar på landsbygden och kransorterna Fjärdhundra, Grillby, Hummelsta, Lillkyrka, Skolsta och Örsundsbro. För Enköpings tätort, Bredsand och Haga finns en fördjupad översiktsplan, antagen 2018.

Till år 2040 beräknas 60 000 invånare bo i Enköpings kommun.

Socialnämnden ställer sig bakom förslaget till översiktsplan och överlämnar sina ställningstaganden till planen utifrån nämndens ansvarsområde.

Socialförvaltningens bedömning

Socialförvaltningen ställer sig positiv till den övergripande inriktningen i planförslaget.

Utifrån socialnämndens ansvarsområden lämnas följande synpunkter kring förslaget.

Bostadsutveckling

Socialförvaltningen är en viktig aktör att göra delaktig i samhällsplaneringen för att undvika risk för boendesegregation vilket kan leda till ojämlika livsvillkor och skillnader mellan geografiska områden i kommunen. Förvaltningen ser ett behov av fler bostäder i varierande storlek, upplåtelseform och med rimliga boendekostnader. Kommunen har ett bostadsförsörjningsansvar och utbudet av

bostäder med lägre hyror är viktig för att möjliggöra att leva upp till detta. Förvaltningen lyfter fram utmaningen med nyproducerade bostäder där svårigheter att uppnå rimliga prisnivåer kan finnas, vilket kan leda till att endast vissa målgrupper kan få tillträde till vissa bostäder.

Enköpings kommuns utvecklingsstrategi för bebyggelseutveckling anger att kommunen främst ska växa i Enköpings stad, inklusive Bredsand och Haga, därefter ska utveckling av tätorterna och landsbygden prioriteras. Bostadsutbudet behöver varieras så människor i så stor utsträckning som möjligt kan välja var de vill bosätta sig, oavsett om det är i stad, tätort eller på landsbygden.

Förvaltningen ser att det är särskilt viktigt att utveckla ett samhälle utan sociala eller fysiska barriärer för att minska segregation. Tillgången till grönområden, lekplatser och parker som bjuder in till rekreation, fysisk aktivitet och möten mellan människor är viktig för att skapa trygga samhällen. Säkra trafikmiljöer, framförallt i anslutning till förskola, skola och fritidsutbud ses som prioriterat för att uppmuntra till självständighet och ökad fysisk aktivitet, vilket även främjar den psykiska hälsan.

Socialnämnden står inför ett omställningsarbete då en ny socialtjänstlag väntas träda i kraft 1 juli 2025. I och med den nya lagstiftningen förväntas socialtjänsten arbeta mer förebyggande genom att nå ut till människor innan ett problem uppstår eller växer sig större. Stöd ska erbjudas snabbare, mer lättillgängligt och i större grad utan behovsprövning av ett biståndsbeslut. Det kommer innebära ett förändrat arbetssätt för socialtjänstens verksamheter som i större utsträckning än tidigare förväntas finnas tillgängliga på andra platser, i andra lokaler och sammanhang än traditionellt sett. Det är dock för tidigt att utvärdera vilken påverkan detta kommer att ha i ett översiktsplanperspektiv och eventuella behov av lokaler tillsammans med andra samhällsaktörer.

Arbetsmarknad och näringsliv

Socialförvaltningen ser ett behov av fler arbetsplatser i kommunens geografiska område för att möjliggöra att fler personer kan nå arbetsmarknaden och egen försörjning. Framförallt finns behov av fler arbetsplatser med låg tröskel och variation som kan möta individers olika förutsättningar och förmågor att etablera sig på arbetsmarknaden. Översiktsplanen prioriterar nya områden för industri och verksamheter i anslutning till kollektivtrafikstråk vilket kan möjliggöra tillgång till fler arbetstillfällen. Gröna näringar, så som jordbruk och skogsbruk, är viktiga områden utifrån flera perspektiv kopplat till översiktsplanen och står för nästan hälften av kommunens markareal. Utifrån arbetsmarknadsperspektivet kan de gröna näringarna tillhandahålla arbetstillfällen till individer som önskar söka sig till detta område.

Tillgång till kollektivtrafik

Översiktsplanen uppmuntrar till ett stärkt kollektivt och hållbart resande genom att prioritera utbyggnation av tätorter i anslutning till kollektivtrafikstråk. Samtidigt finns fortfarande begränsade möjligheter att resa kollektivt i vissa stråk i kommunen vilket kan påverka möjligheten till att transportera sig till arbete, utbildning, samhällsservice eller fritidssysselsättning negativt.

Region Uppsala arbetar med att utveckla "Vårdens översiktsplan" med syfte att skapa en långsiktig planering av vårdutbudet i Uppsala län. Socialförvaltningen anser det viktigt att föra en dialog mellan kommun och region om viljeinriktningen för hur tillgången till hälso- och sjukvård och stöd till de med störst behov i samhället ska tillgodos. Sociala kompassen¹ beskriver Uppsala läns demografi och socioekonomiska skillnader mellan områden i länet. Fjärdhundra och Hummelsta skiljer sig från övriga områden i Enköpings kommun. I dessa två kransorter har befolkningen låg eftergymnasial utbildning, höga ohälsotal och en stor andel är 65år och äldre. Förvaltningen ser det därför som särskilt prioriterat att i översiktsplanen ta hänsyn till hur samhällsservice till svaga målgrupper tillgängliggörs framförallt i tätorterna och på landsbygden.

Barnperspektiv

Socialnämnden har ett särskilt ansvar för goda uppväxtvillkor för alla barn och unga, även att särskilt beakta barnperspektivet i förhållande till nämndens verksamheter. Planförslaget anses ha tagit barn och ungas möjligheter till goda uppväxtvillkor i beaktande i utformningen.

Stor vikt läggs till exempel på att skapa förutsättningar för säkra gång och cykelvägar och bilfria zoner i anslutning till skolor, idrott och kulturutbud. Ökad rörelsefrihet för såväl barn och unga som andra målgrupper främjas genom utbyggd och tillgänglig kollektivtrafik. Fysisk aktivitet stimuleras genom att prioritera parker, grönområden och lekplatser som bjuder in till möten och spontanlek. En anpassad och lämplig bostad är en grundförutsättning för alla barn, varför det är av betydelse att kommunens planering av bostäder tillgodoser behovet av bostäder genom livets alla skeden.

Socialförvaltningen uppskattar det gedigna arbete som genomförts under framtagandet av översiktsplanen där skolelever i 6 av de olika tätorterna gjorts delaktiga i att lämna synpunkter på förslaget, berätta om hur de rör sig, vilka platser de besöker och tycker om/inte om. Planförslaget har även ställts ut på Westerlundska gymnasiet där dialog förts med ungdomar.

¹ [Sociala kompassen 2022 - Region Uppsala](#)

Jonas Boman
Socialchef
Enköpings kommun

Hanna Röngren
Utvecklare
Enköpings kommun

Kopia till:
Tekniska nämnden